

evvelâ, primus, a, um; evvelâ o konuştu, primus dixit;
adv. primō, primō quidem; primum.
 Bu ifadelerden sonra çok kere, deinde *veya* postrēmō (en nihayet) gelir.
 evvelâ, primum; saniyen deinde.
evvelce, antea.
evvelki, evvelkisi, superior; prior.
 evvelkisi (birincisi).. bu ikincisi, ille., hic.
 — günler, tempus prius, superius.
eyalet, prōvincia, ae, f.
 — valisi, prōcōsul, is, m.
ezici bir şekilde (bu kadar—), tantū strāge.
eziyet, cruciātus, ūs, m.
ezmek, opprimō, ere, pressi, pressum, prōlligō, l.; vĕxō, l.
faidesi yoktur (hiç-), tamamiyle faydasızdır, minime prodest.
faik olmak, superō, l.; praestō, ūre, stitī, stitum.
fakat, autem, sed, at, vĕrō. Sed ve at cümlelerin başında gelir. Autem ve vĕrō birinci veya bazan ikinci kelimededen sonra gelir.
fakir, pauper, eris.
fâni, mortālis, e.

fark eder, interest, referi.
farkına varmak, animadvertō, ere, verti, versum.
farklı (-den—). alius ac *veya* atque.
 — olmak, inter sē differre distuli, dilātum.
 (çok — —), multum distō (stāre, stiti) ab, *abl.*
fatih, victor, ōris, m.
fayda, commodum, i, n.
faydalanmak, fruor, i, fruius veya fructus, *abl.*
faydalı olmak, faydalı olmak, ūsui esse, *dat.*; prodesse, *dat.*
faydasız iutilis, e.
fazilet, virtūs, ūtis, f.
faziletli, honestus, a, um
 — bir hayat yaşamak, cum virtute vivō, ere, vixi, victum.
fazla, (haddinden fazla), nimis, *adv.*; nimis (*gen.* ile); daha fazla, daha uzun müddet, diūtius (*diū'nun comp.*) (bütün diğerlerinden-) praeter ceteros.
 (hepsinden-) super omnes.
fazlaça, magnopere.
fecir, prima lūs.
felâket, cladis, is, f.; incommodum, i, n.; calamitas, ātis, f.; malum, i, n.; res adversae.
felâketli, infelix; fūnestus, a, um.
felsefe, philosophia, ae, f.

fena, malus; prāvus, a, um.
fenalık, scelus, eris, n.
fert (= alelade bir vatandaş), prīvātus, i, m.
feryat, clamor, ōris, m.
fesat, conūratiō, ūnis f.
 — tertip etmek veya hazırlamak, conūrō, l.
fesatçı, conūratus, i, m.
fetanet, sapientia, ae, f.
fethetmek, potior, iri, *gen.*, *abl.*
fevkalāde, praeclārus, a, um; insignis, e; mīrus, a, um; praeter modum; ēgregius, a, um,
 — bir şeydir, praeclārum est.
fırlamak (-e doğru—), irruō, ere, ruī;
 (dışarı—), ēruō, ere, ruī, rutum; effundor, i, fūsus sum; (ileri—), prōruō, ere, ruī, rutum.
fırsat, facultās, ātis, f., locus, i, m.; occasiō, ūnis, f.
 — düşünce, düşerse, datā occasiōne.
 — vermek, faciō potestātem; dō occasiōnem.
fırtına, tempestās, ātis, f.
fitri kabiliyet, ingenium, i, n.
fiat, pretium, i, n.
 yüksek fiate, magnō.
fikir, sententia, ae, f.
 fikrini söylemek, sententiam ferō, ferre.

fil, elephantus, i, m.
filhakika, quidem.
filozof, sapiens, ntis, m.; philosophus, i, m.
firar, fuga, ae, f.
 — etmek; effugiō, ere, fūgī; fugae sē mandāre;
 firara mecbur etmek, in fugam coniciō, ere, ēci, iectum.
firari, perfuga, transfuga, ae, m.
Floransa, Flōrentia, ae, f.
forum, forum, i, n.
Fransa, Gallia, ae, f.
Fransız, Gallus, i, m.; *adi.*, Gallicus, a, um.
gafil, imprōvidus, a, um; incautus, a, um.
galip gelmek, vincō, ere, vici, victum; superō, l.
Gallia, Gallia, ae, f.
Gallialı, Gallus, i, m.
ganimet, praeda, ae, f.; spolia, n. pl.
garbî, (terra) quae ad occāsum solis spectat
garip, mirābilis, e.
garnizon, praesidium, i, n.
garp, occidēs, entis.
 — kısmı veya bölgesi, pars quae ad occāsum solis spectat.
gaye ile (bu—), ad hoc.
gayesi -idi, id ēgit ut.
-gayesinde olmak, gayesini gütme, in animō habēō, ere

- gayesiyle, eō cōnsiliū ul.
 gayret, studium, ī, n.
 gayr-i lâıyk, indignus, a, um,
 abl.
 gayr-i tabii derecede veya
 şekilde, praeter modum.
 gazap, furor, ōris, m.
 gece, nox, noctis, f.
 (= gece vakti), noctū
 — geç vakit, multā nocte.
 — geç vakte kadar, ad
 multam noctem; usque ad
 multam noctem.
 — yarısı, media nox
 geceleyin, gece, noctū.
 gecikme, mora, ae, f.
 gecikmek, moror, 1.; cunc-
 tor, 1.
 geç, sērō.
 (çok-), sērō:
 — vakte kadar, ad multam
 diēi (gündüz); ad multam
 noctem (gece).
 geçen, geçen sene yaptım,
 priore anno fēci.
 geçenlerde, nūper.
 geçirmek (vakit, hayat v.s.),
 agō, ere, ēgi, āctum.
 (nehirden bir orduyu-),
 exercitum flūmen traiciō,
 ere, iēci, iectum.
 geçit, saltus, ūs, m.; angustiae;
 fauces, f. pl.
 dağ geçitleri, angustiae
 montium.
 geçmeden (çok-), haud multō
 post.

geçmek, transeō, ire, ii, itum.
 (= geçip gitmek), praeter-
 reō, ire.
 geçmiş, praeteritus, a, um.
 — şeyler, praeterita, ōrum,
 n. pl.
 gedik, (en yakın kelime): ru-
 ina mūrī;
 — açmak, partem mūrī
 refringō, ere, frēgi, fractum.
 gelecek, proximus, a, um.
 gelecekte, in posterum; in
 futurum.
 gelme, adventus, ūs, m.
 onun gelmesi üzerine, ge-
 lince, adventū eius; (eğer
 «o» cümleinin öznesini gös-
 terirse): quī cum advenisset.
 gelmek, gitmek, veniō, ire,
 vēni, ventum.
 gemi, nāvis, is, f.
 (gemiden) indirmek, expo-
 nō, ere, posui, positum;
 (gemiye) bindirmek, impo-
 nō, ere;
 gemiye almak, in nāvem
 excipio, ere, cēpi, ceptum;
 gemiye binmek, in nāvem
 cōnscendō, ere;
 gemiye çıkarak zaptetmek, in
 nāvem trāscendō; nāvem
 expugnō, 1.
 gemiyi muharebeye hazırlamak,
 nāvem expediō, ire,
 ii (ivī), itum
 gemici, nauta, ae, m.

genç, iuvenis, is.
 — adam, iuvenis, is, m.;
 adulescēns, entis, m.
 (daha-), nātū minor.
 gençlik, iuventūs, ūtis, f.
 general, dux, ducis, m.; impe-
 rātor, ōris, m.
 geniş, lātus, a, um; ingēns, tis.
 gerçi, etsī (si gibi *indic.* veya
subi. ile kullanılır);
 cum (*subi.* ile);
 Bazan *part.* ile ifade edilir.
 gereğince, (muahede-), ex
 foedere
 geri almak, recipiō, ere, cēpi,
 ceptum.
 geri atmak, repellō, ere, rep-
 puli, repulsum.
 geri çağırarak, revocō, 1.
 geri çekmek, dēdūcō, ere,
 duxi, ductum.
 geri dönmek, dönme, (bil-
 hassa işini başarmadan),
 revertor, ī, verti (eya ver-
 sus sum).
 geri gelme, reditus, ūs, m.
 geri gelmek veya gitmek,
 regredior, ī, grēssus sum;
 redeō, ire.
 geri göndermek, remittō, ere,
 misi, missum; reddō, ere,
 didi, ditum.
 geri götürmek, redūcō, ere,
 duxi, ductum.
 geri koymak, repōnō, ere, po-
 sui, positum.

geri yollamak, remittō, ere.
 misi, missum; reddō, ere,
 didi, ditum.
 girilemek, sē recipere, ce-
 pi, ceptum;
 pedem referō, ferre, rettuli
 veya retuli, relātum;
 cēdō, ere, cēssi, cēssum.
 German, Germanus, ī, m.
 getirmek, afferō, (veya ferō)
 afferre, attuli, allātum;
 (şahısları), adducō (veya
 ducō) ere, duxi, ductum;
 (cevap-), respōsum referō,
 ferre, rettuli, relātum;
 (haber), afferō, afferre, at-
 tuli, allātum
 (yardım-) auxilium ferō, *dat.*
 (= yanaştırmak), admoveō,
 ere, movi, mōtum.
 getirtmek, arcessō, ere, ivi,
 itum
 gıda, cibus, ī, m.
 gıpta etmek, invadeō, ere, vi-
 di, visum.
 gibi (miş-), quasi; tamquam
 — gelmek, videor, ēri. Şa-
 hissiz olarak kullanılmaz:
 Dolaşıyoruşum gibi geldi,
 visus sum mihi errāre.
 — yapmak, simulō, 1.
 girmek, intrō, 1.; ingredior,
 ī, grēssus sum.
 gitmek, eō, ire, ii, itum; sē
 cōnferre, tuli, latum;
 (= uzaklaşmak), discēdō,
 ere, cēssi, cēssum.; abeō, ire.

(doğru, doğruca, doğrudan doğruya —), *rectū cursū petō, ere.*
giydirmek, *vestiō, ire; induō, ere, uī, ūlum.*
giyinmek, *induō, ere, uī, ūlum acc. veya abl.; vestiō, ire.*
giyiniş, *ornātus, ūs, m.*
gizlemek, *cēlō, l.; condō, ere, didī, ditum; dissimulō, l.*
gizlice, *clam; furtim.*
göğüs, *pectus, oris, n.*
göğüs göğüse, *comminus, adv.*
 — harbetmek, *comminus pugnō, l.*
gümmek, *sepeliō, ire, iī veya ivi, sepultum.*
gündermek, *mittō, ere, mīsi, missum.*
 (geri-) *remittō, ere;*
 (yardım için-) *submittō, ere, acc. ve dat.; mes. cōpiās Caesarī submittit.*
gönüllü olarak, *ultrō.*
göre, (= —, muharrirler için), *apud, acc.*
 (muahedeye-) *ex foedere.*
görmek, *videō, ere, vidī, vīsum.*
görünmek, *videor, ēri, vīsus; appareō, ere.*
göstermek (ortaya çıkarmak, teşhir etmek), *ostendō, ere dī, sum veya tum.*
 (gösteriş yapmak), *ostentō l.*

(işaretle göstermek ve bir yol v.s. yi göstermek) *dēmōnstrō, l.*
 (ortaya koymak, meydana koymak), *exhibeō, ere.*
 (bir vasıf göstermek), *praestō, āre; mes. praestāre virtūtem veya sē praebēre fortem.*
gölmek (alıp-), *auferō, ferre, abstulī, ablātum; abripiō, ere, ripuī, reptum;*
 (dışarı-), *edūco, ere, dūxi, ductum.*
 (yok etmek), *dēleō, ere, evi, etum; cōficiō, ere, fecī, factum.*
göz, *oculus, ī, m.*
göz yaşı, *lacrima, ac, f.*
gözcü, *explorator, ōris, m.; speculātor, ōris, m.*
gözden geçirmek, *recōnseō, ere, uī, cēsum.*
göze almak (teblikeyi-), *periculum subeō, ire.*
gözetmek, *tueor, ēri, tūtus, veya tūtus.*
gözüne ilişmek, *cōspiciō, ere, spexī, spectum; cōspicor, l.*
gözünü korkutmak, *iniciō terrōrem, dat.*
gurup (= güneşin batması), *sōlis occāsus, ūs, m.*
gurur, *superbia, ae, f.*
güçendirmek, *offendō, ere, fendī, sensum, acc.; displicēō, ere, dat.*

gülmek, *rideō, ere, risi, risum gülümseme, risus, ūs, m.*
gülümsemek, *subrideō, ere, risi.*
gümüş, *argentum, ī, n.*
gün (her-), *quotidiē.*
 (iki-müddetle), *biduum.*
 — ağarınası, *prīma lūx.*
günah işlemek, *peccō, l.*
günde (iki-), *biduō.*
günden güne, her gün, *in diēs.*
gündüz vakti, *gündüzün, interdū*
güneş, *sōl, is, m.:*
 güneşte, gün ışığında, *in sōle.*
 güneşin batması, *sōlis occāsus, ūs, m.*
 güneşin doğmasından, *ab sole ortō.*
güney, *meridiēs, ēi, m.*
güruh, *turba, ae, f.*
güven, *fidūcia, ae, f.*
güvenen, *güvenerek, frētus, a um, abl.*
güvenmek, *confidō, ere, confisus sum, dat.*
güzel, *pulcher, ehra, chrum*
güzellik, *pulchritūdō, inis, f.; forma, ae, f.*
güzide kısmı (ordunun-), *rōbur, oris, n.*
haber, *nūntius, ī, m.;*
 ne haber? *quid novi?*
 — aldı, *certior factus est veya cognōvit.*

— vermek, *certiōrem (aliquem) faciō, ere, fecī, factum; nūntiō, l.; referō, ferre, rettuli, relātum.*
 Beni görmeğe *veya* bana geleceğini haber verdi, *certiōrem mē fecit sē ad mē ventūrum.*
habersiz (—den-), haberi olmadan, *insciūs, a, um,*
 haddinden fazla, *nimis, adv. nimius, adi;* praeter modum
 hafif silâhli birlikler, *levis armātūra* (toplu olarak).
hain, *prōditor, tris, m.; perfidus, ī, m.*
hainlik, *prōditiō, ūnis, f.*
 — etmek, *prōdō, ere, didī, ditum;*
 hainlikle itham etmek, *māestātis (prōditiōnis) accūsō, l.*
 hakaret, *iniūria; contumēlia, ae, f.*
hak etmek, *mereō, ere; mereor, ēri.*
hakikat, *adi. vērus* kullanınız.
 hakikatı söylemek, *vēra loquor, ī, locūtus.*
hakikaten, *quidem; sorularda: num.*
hakikatte, *rēvērā.*
hakiki, *vērus, a, um.*
hâkim, *iudex, dicis, m.*
hakimiyet, bak, kuvvet.
 (mutlak-), *summa imperiī.*
 Roma hakimiyetini kabul